

โครงการคัดเลือก “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี พ.ศ. 2567”

หลักการและเหตุผล

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด ดำเนินโครงการคัดเลือก “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” เพื่อยกย่องและประกาศเกียรติคุณแก่เกษตรกรต้นแบบต่อสาธารณชน ให้ได้เป็นที่รู้จักและเป็นแบบอย่างที่ดี แนวคิดการคัดเลือก “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ในแต่ละปีมีความแตกต่างกัน เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม เกษตรกรรม ทั้งนี้ ทุกแนวคิดล้วนมีจุดร่วมสำคัญ คือส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองและก้าวเดินต่อไปข้างหน้า อย่างยั่งยืน

ในปี พ.ศ. 2567 โครงการกำหนดแนวคิดการคัดเลือกภายใต้กรอบ “เกษตรกรพื้นถิ่นสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเกษตรไทย” มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมเกษตรกรที่ทำการเกษตรสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ มุ่งเน้นการผลิตที่ยั่งยืน ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรไทย เพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร

โครงการ “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการเกษตรไทยได้แสดงศักยภาพในการทำเกษตร และพัฒนาสินค้าเกษตรด้วยความสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เพื่อให้การเกษตรไทยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืน และสอดคล้องตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ “การเกษตรสร้างมูลค่า”

โครงการนี้จะเป็นแรงผลักดันให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการเกษตรเกิดแรงบันดาลใจในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าเกษตรไทย หันมาสนใจการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การทำเกษตรวิถีอินทรีย์มากขึ้น เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ซื้อและผู้บริโภค และก่อให้เกิดความเติบโตแก่เศรษฐกิจไทยในภาพรวม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหา สนับสนุน และยกย่องเกษตรกร ที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบ สำหรับเกษตรกรยุคใหม่ที่มีวิถีคิดอย่างเป็นระบบ ความคิดสร้างสรรค์ ปรับตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ภายใต้หัวข้อ “เกษตรกรพื้นถิ่นสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเกษตรไทย” ผลักดันสินค้าเกษตรท้องถิ่นและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร
2. เพื่อต่อยอดคุณธรรมสำนึกรักบ้านเกิดและแสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดิน ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และองค์กรภาคี ในการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด โดย เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าการเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2567
3. เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและ ส่งเสริมการทำเกษตรวิถีอินทรีย์ เพื่อสุขภาพที่ดีของชีวิต
4. เพื่อเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิดสู่สาธารณชน ให้เกิดการยอมรับเป็นแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกร และคนรุ่นใหม่ ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมวิถีอินทรีย์ และอินทรีย์ สร้างสรรค์สังคมในทุกมิติ

ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก

1. กระบวนการรับสมัคร (เดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม)

- ประกาศรับสมัครผ่านช่องทางออนไลน์ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด, บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด และหน่วยงานพันธมิตร
- กิจกรรม Road Show รับสมัครในพื้นที่ จังหวัดขอนแก่น และ จังหวัดสงขลา

2. การคัดเลือกรอบที่ 1

- คัดเลือกจากใบสมัครทั่วประเทศ ให้เหลือผู้สมัคร 30 คน โดยคณะกรรมการ
- จัด Academy อบรมให้ความรู้เกษตรกรที่เข้ารอบ 30 คน

3. การคัดเลือกรอบที่ 2

- ผู้สมัครทั้ง 30 คน ที่ผ่านกระบวนการ Academy นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมานำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการภายใต้โจทย์ที่กำหนด
- คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครจาก 30 คน ให้เหลือ 10 คนสุดท้าย
- จัดแจงเกณฑ์ตัดสิน และข้อเสนอสำหรับการเตรียมพร้อมในรอบคัดเลือกรอบที่ 3

4. การคัดเลือกรอบที่ 3

- 10 คนสุดท้ายนำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการ
- จัดลำดับผู้ชนะ 1 – 10 เพื่อเข้าร่วมพิธีประกาศผล

5. พิธีประกาศผล

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

พิจารณาคัดเลือกตามองค์ประกอบมิติต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1.คุณสมบัติส่วนบุคคล

- 1.1 เป็นเกษตรกรหรือผู้ประกอบการเกษตร อายุ 17-50 ปี
- 1.2 เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
- 1.3 มีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นของตนเอง มีสินค้าผลิตภัณฑ์ ผลิตศิลปกรรมอันดีงาม
- 1.4 มีเอกสารสิทธิ์ครอบครองที่ดินในการทำการเกษตรอย่างถูกต้อง กรณีเป็นผู้เช่าที่ดิน ต้องมีเอกสารรับรองที่ถูกต้อง
- 1.5 เป็นเกษตรกรแนวทางวิถีอินทรีย์ หรือ อินทรีย์
- 1.6 เป็นเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer
- 1.7 ไม่เคยเป็นผู้ได้รับการประกาศเป็น “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” มาก่อน
- 1.8 เป็นเกษตรกรที่มีแนวคิดการทำเกษตร เพื่อพัฒนาธุรกิจของตนเอง และขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน และสังคม
- 1.9 เป็นการเกษตรที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน เน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ยั่งยืน และรักษาสมดุลของระบบนิเวศ
- 1.10 สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ได้

2. คุณสมบัติด้านการเกษตรวิถีอินทรีย์ หรืออินทรีย์

- 2.1 ด้านสุขภาพ : ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่ส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนด้านสุขภาพให้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 2.2 ด้านนิเวศวิทยา : ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่สอดคล้องกับวิถีแห่งธรรมชาติ ดูแลและรักษาดิน น้ำ อากาศ พืช สัตว์ และมนุษย์
- 2.3 ด้านความเป็นธรรม : ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่เกื้อกูลต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต ดูแล และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากรภายในชุมชน
- 2.4 ด้านการดูแลเอาใจใส่ : ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ด้วยความระมัดระวัง เพื่อปกป้องสุขภาพ และความเป็นอยู่ ของคนในชุมชนและสังคม

3. คุณสมบัติด้านเกษตรพันธันสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเกษตรไทย

3.1 ด้านสังคม

- 3.1.1 การรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน มีการเพาะปลูกพืช/ประมง/ปศุสัตว์ ชนิดเดียวกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการต่อรอง
- 3.1.2 การสร้างและขยายเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกัน
- 3.1.3 การสร้างรายได้สู่ชุมชน
- 3.1.4 การบริการจัดการเกษตรกรภายในกลุ่ม Smart farmer, Young smart farmer ที่มีทักษะและความรู้ด้านเกษตรสมัยใหม่ และพัฒนามาเป็นผู้ประกอบการเกษตร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 3.2.1 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรพันธัน สินค้าพรีเมียม และสินค้าเกษตรปลอดภัย
- 3.2.2 ยกระดับสินค้าเกษตร การจัดการผลผลิต การแปรรูป และมาตรฐานรับรอง
- 3.2.3 การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- 3.2.4 ปัจจัยการผลิต/ต้นทุน การจ้างงาน รายได้ และผลกำไร
- 3.2.5 การสร้างแบรนด์ การขยายช่องทางจำหน่าย
- 3.2.6 การตลาด ช่องทางการตลาด รูปแบบการจำหน่าย เข้าใจตลาดโลก เทรนด์สินค้า ความต้องการของผู้บริโภค

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

- 3.3.1 ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่เกื้อกูลต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต ดูแล และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากรภายในชุมชน
- 3.3.2 ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ดูแลและรักษาดิน น้ำ อากาศ พืช สัตว์ และมนุษย์
- 3.3.3 การจัดการของเสีย
- 3.3.4 การออกแบบและเลือกใช้วัสดุผลิตบรรจุภัณฑ์ที่ดีต่อโลก
- 3.3.5 การใช้พลังงานทดแทน

3.4 ด้านความยั่งยืน

- 3.4.1 ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ที่ส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนด้านสุขภาพให้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 3.4.2 ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ด้วยความระมัดระวัง เพื่อปกป้องสุขภาพ และความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและสังคม
- 3.4.3 การเกษตรที่ยึดหลักภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน เน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ยั่งยืน และรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

เงินสนับสนุนเกษตรกร

มอบเงินสนับสนุนเกษตรกรพร้อมโล่ประกาศเกียรติคุณแก่เกษตรกรจำนวน 10 ท่าน ดังนี้

อันดับที่ 1	เงินสนับสนุน	100,000 บาท
อันดับที่ 2	เงินสนับสนุน	80,000 บาท
อันดับที่ 3	เงินสนับสนุน	60,000 บาท
เกษตรกรดีเด่น 7 ท่าน	เงินสนับสนุนท่านละ	30,000 บาท
	รวมมูลค่า	450,000 บาท

คณะกรรมการ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคี
4. ผู้แทนมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เกิดขวัญและกำลังใจในการประกอบอาชีพเกษตรกร และสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้
2. เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการหมุนเวียนด้านการเงินในระบบเศรษฐกิจ
3. เกิดการต่อยอดภูมิปัญญาสำนึกรักบ้านเกิด ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดิน ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และองค์กรภาคี
4. เกิดการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรสู่สาธารณชน และเป็นต้นแบบของเกษตรกรหรือผู้ที่อยากประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสาร

คุณอุษา ประสิทธิ์เวช

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

499 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 02 016 5612 หรือ 094 312 3322

E-mail: support@rakbankerd.com